

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium cisterciense (pars aestivalis) - Cod. Karlsruhe 3426

[Herrenalb], [13. Jahrh.]

Johannes vor dem lateranischen Tor, [...], Barabam, Johannes der Täufer
[...]

[urn:nbn:de:bsz:31-90406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-90406)

127
qd natū est ex spū s̄p̄e
est. Non mireris quia
dixi t̄. oportet uos nasci
de nouo. **H**ic ubi uult
spirat. q̄ uocē et̄ audis
s̄ nō scis unde ueniat
aut̄ quo uadat. **H**ic est
omnis qui natus ē ex
spū. Respondit nicho
dem̄ q̄ dixit ei. Quom̄
possunt hec fieri. Respo
dit ih̄s q̄ dixit ei. Tu es
magus ut̄ ist̄ q̄ h̄ igno
ras. **A**m̄ am̄ dico t̄ q̄
qd̄ sc̄m̄ loquim̄ et̄ qd̄
uidim̄ testam̄ q̄ testi
moniū nr̄m̄ nō accipi
tis. **S**i t̄ t̄ena dixi ub̄
et̄ nō cōditis quom̄ si
dixi uob̄ celestia cōde
tis. **E**t nemo ascendit
icelū n̄ qui descendit

de celo fili' hoīs q̄ ē icelo
Et sicut moyses exaltauit
serpentē i deserto. ita ex
altari oportet filiū hoīs
ut̄ omnis qui cōdit i ip̄m̄
nō peat s̄ h̄eat uitā et̄
nam. **A**m̄. **colla.** **O**s q̄ i
yp̄la. **Inl.** **Alla.** **Caplin.**
Michi aut̄. **q̄** Adorant̄
te x̄p̄e. **v̄** Dicte i uacōib̄.
Adb. Ecce cruce dñi fugi
te p̄tes adūse uic̄ leo de
t̄bu iuda radix dauid̄ alla.
colla. **D**eus qui ip̄la.
Adhoras diei. **Alla.** **Adū.**
Michi aut̄. **v̄** hoc signū
ēcis. **Advi.** **ca.** **X̄p̄e** p̄c̄a
n̄ta p̄tulit̄ i corpe suo
sup̄ lignū. ut̄ p̄c̄is mor
tū iusticie uiuam̄.
v̄ Adorant̄ te x̄p̄e. **colla.**
Aclesto nobis dñe d̄s

uir & qs scē crucis letari
fecisti honore eius q̄ pe
tus defende p̄silius. **P.**

Fles uerbi **Adix. cap**
crucis peunitib' quide
stulticia ē. hus aut qui
salui sūt t̄lest nob' in
dei est. **Q**uoniam t̄a ador.

Perpetua qs th̄e **colla**
pace custodi. qs pligni
scē crucis redime digna
tus es. **Q**ui. **In. ii. vs. cap**

Michi aut. **Hoc signū ē**
cis. **Adorant' te x̄pe. Ad**

Quare splendidior cūc
tis ast' mūdo celebs hōibz
multū amabil'. sanctor' uir
ūsis que sola frusta digna
portatē talentū mūdi. dul
ce lignū dulces clauos dul
cia ferēs ponda salua p̄sen
tē caruā uirtus hodie lau.

dibz zggatā aevia. **Solia**
nis. an. portā latinā. cap

Qui timet d̄m. faciet
bona & q̄ p̄tūes ē iustie
apphedz illā & obitabit
illi q̄i mat' honorificana.

Quare honorand'. **Ymn.**
Amore x̄pi nobil'. Ados.

Iste ē iohs q̄ sup' pect' d̄m re
cubuit icena l̄s ap̄s cure
uelata s̄ sc̄ta celestia. **coll.**

Deus qui sp̄s q̄a
nos iudiq' mala nra pec
turbant p̄a q̄s. ut b̄ti
ioh̄s eugliste int̄cessio
glosa nos p̄regat. **Inuit**

Alia. In. iūā. Alia. In. iūā.
t̄a exant. **l̄c. p̄ma.**

Quia in pectore d̄m
th̄i sūt om̄s the
sauri sapie & sc̄e abscon
diti. n̄to sup' pectus et

b'ts iohes apl's recubat
 que maiore certis sapie
 & sciencie munie donat
Qui uic' facia' illu
 colupna' i'te'plo mo' dicit do'
 & scriba' sup' eu' nom' meū
 nom' ciuitatis noue ier'lm
 al' **V**nicenti dabo ede' de
 liquo uite q' d' ipadylo det
Qetos eni' **ii** **g** mei **et**
 eu'g'istas plura demuta
 dis saluatoris pauiciora
 de diuinitate locutus iohs
 an' p' pauca de humanis
 ut' i' redeptoris scribens
 actib' p'cc' se exponedis
 diuine nate' uididit
 archants patent' i' sinu
 ans q'nta de pectore ihu
 fluenta doctrine celestis
 que nob' t'uctaret haufe

t'it **H**ic e' discip'ls q' tes
 timoniū phily delius & sep
 sit h' & san' q' um e' testimo'
 ei' al' **Q**ui testimoniū p
 hibuit ubo dei & testimoniū
 ihu xpi quecuq' uidit. **Et** sa'
Hunc g' disciplin **iii**
 cū uidit'z peti' dicit ihu.
 Dne hic aut' quid. **R**es
 pondit ihc. **H**ic eu' uo
 lo manere donec ueni
 am. **E**t me sequete.
Valde honorand' e' b'ts
 iohs q' sup' pect' d'ni i' cena
 recubuit cui q' r' igne
 matre' u'guē u'gum m'nda
 uit. **M**ulier ecce fili' tu'
 ad disciplin' aū ecce mat' tua.
Quia b'ts p' m' **C**uc
 trus audierat p' passi
 onē crucis clarificatū

se eē dñm uoluit ⁊ desirē
⁊ discipulo ⁊gnosce qua
eēt ipe morte ppetuā tū
sicut us aduitā. Dicit ihc
petro. Sic eū uolo manē
donec ueniā. Quid adte
Tume sequere. **C**iba
uit illū dō pane uite ⁊ in
telles ⁊ aq̄ sapie salutaris
porauit eū ⁊ exaltauit illū
ap̄ p̄ximos suos. **I**n medio
ecclie imp̄it os ei ⁊ impleuit
eū dō sp̄i sapie ⁊ i telles. **E**
exalt. **I**n. **A**lla. **C**ōm.
Non inqt ihc uolo v.
iohem p passionē marty
rii cōsumari. s̄ absq̄ ui
olencia psecutoris diē
expectatē nouissimū
quē ipe ueniens eū i ecclie
beatitudis māsiōne re

cupnam. **D**iligebat autē
eū ihc quō speciali p̄rogati
ua castitatis ampliori di
lectōe fecat dignū q̄ ugo
elēs ab ip̄o ugo i eū p̄māsit.
In uice deniq̄ montus
huic matie ugnē ugnū cō
mēdauit. **C**av. **E**t qd̄ v.
hoc adte. **T**u tū cōl̄ pati
blm̄. **B**erndo meate uesti
gia sequi desē mēmo. **E**t
quidē hanc dūi respōsio
nē ita tūc fr̄s tractabōr
q̄ iohs nūq̄m eēt inou
turus. **E**cce p̄i m̄s q̄
elegi dic̄ dō elēs m̄s ⁊ pla
cuit s̄ i illo aiā mea. **P**o
nā sp̄m meū sup̄ eū iudica
ū gētibz m̄ciabit. **E**lēs.
Quod nō ita intel
ligendū eē ipe iohs am

monie curauit qz cu pe
nississet exisse sermone
utu int frs qa discipis
ille no morit solletet
adicit atqz ait. Et n dix
the no morit s sic eu uolo
manere donec ueniam. **R.**

Iste e iohs qui sup pect dmi
i cena recubuit bts apls cu
reuelata s secreta celestia. **V.**

Iste e iohs cui xpc i uice ma
tr ugne ugm pmdauit.

Non e pura **viii** bts.

dum qd discipis ille non
sit mortuus in carne qz
nec d hoc de illo futurum
dixit. et psalmista dicit.

Quis e homo qui uiuit
et no uidebit morte. **Sed**

ita pect intelligendu est
qd cetis discipis p passio

nem psumatis ipe i pace
ecclie aduentu uocatio
nis sue expectauit. **R.**

In illo die suscipia te sutu
meu z ponam te sic signaculu
i conspectu meo quo ego elegi
te dicit d' al. **V.** Esto fidelis
usqz ad morte z dabo t' coro
nam uite. **Quo. Adit. Alla**

V. Annunciant. S. Iohm

In illo t. Dixit the petro
sequete me. **C**onfusus
petrus uidit aliu disci
plm que diligebat the
sequete qui z recubuit
sup pectus ei. **Act. 1.**

Lectio ei. uenite pbi.

sci eugli que nobis lec
ta est. frs kni tanto
matori a nob i tenentoe
debet p singla pensati

quāto magna grē sup̄ne
dulcedie tota redundat.

Iste ē ioh̄s cui ap̄e i cruce
matrē uignē uignū omēda
uit aevia. **V**alde honoran
d̄ est b̄s ioh̄s qui sup̄ pect̄
dñi i cena recubuit. **Eni**

Com mendat enī n̄b̄ **x**
b̄t̄sim̄ euḡl̄ista et ap̄l̄s
ioh̄es p̄uilegiū amoris
p̄cipua quo ceteris am
plius a domino meruit
honorat̄. **Hic ē beatus**
sim̄ euḡl̄ista et ap̄l̄s ioh̄es
qui p̄uilegio amoris p̄ci
pui ceteris alius a dño me
ruit honorat̄. **Hic ē disci
p̄l̄s ille quē diligebat ih̄c**
qui sup̄ pectus dñi i cena
recubuit. **De p̄uilegio **x****

Com mendat etiam

nobis beatus ioh̄anes
testimoniu euḡlice de
scriptiois quod uerit
tate diuina subnixum
nullus fidelū dubitare
permittat. **I**ugo
es electus a dño atq; inter
ceteros magis dilect̄ qui
sup̄ pectus eius recubens
euḡlii fluenta de ip̄o sac̄
dñici pectoris fonte pota
uit. et ubi dei grām i toto
triap̄ orbe diffudit. **Quia**
si unus de patadyfi flumi
nibz ioh̄anes ubi dei grām.

Postquā **xii**. **I**ntota
etigo dñs significauit
petr̄o qua morte clarifi
caturus ēēt dñi p̄uile
adiūgit q̄ dicit ei. **Se
querē me. Ac si aperte**

dicat. Quia tpe ius
 ptua redēpcione cōcis
 suppliciu subire nō ti
 mu. att tu ymet cō
 fessione nōis cruce pa
 ti formides. qui eo glō
 sioze martyriū palma
 glificaberis quo i hac
 ymetenda magist' uer
 sequeris. **I**n medio
 ecclie apert os ei' & impleuit
 eū dō spū sapie & i cōs
 ae via. **H**ic dō manū
 suā & tetigit os ei' q' imple
 uo. **S. Iohem.**
Postquā
 dixit ihc petro. **S**e q
 re me. **C**onūsus pet's
 uidit illū discipulū
 quē diligebat ihc sequi
 tem qui et tetuluit
 icena sup pectus eius
 & dixit. **D**ne quis ē

qui tradet te. **H**ic g' cū
 uidisset petrus dicit ihc
 Dne hic aut quid. **D**icit
 ei ihc. **S**ic eū uolo
 manē donec uenā. **Q**d
 ad te. **T**u me sequere.
Exit g' sermo iste int'
 frates quia discipul's il
 le nō morit. et nō dixit
 ei ihc quia nō morit. **S**
 sic eū uolo manē donec
 ueniam. quid ad te. **H**ic
 est discipul's ille qui testi
 moniū phibet de hui' q'
 scripsit hec. **E**t scim' qā
 um est testimoniū eius.
colla ut sup Jul. Alla
cap. Qui timet dñm &
Constatues eos pncipe. **v**
Jimis hono. **Adlin.** **I**n me
 dio ecclie aperuit dō os
 ei' & impleuit eū spū sa

piencie & iuelliges ap. coll. ca
Deus qui cōspicit ad
horas diei alla. Ad iii. cap.

Qui timet dñm. ^{ne} In
oem. coll. Oeus q̄ cōsp.

In medio Ad vi. capit.
eccle apuit es ei q̄ t̄pleu
eū dñs spū sapie & itel
lect et stola glie induit
eum. v. Constitues eos.

Beati. v. eugliste coll.
q̄s thie supplicacōe placat
tus et ueniā nob̄ tribue
q̄ remedia sempiterna cō
cede. Ps̄o. ad ix. cap.

Locunditatem et exul
tationem thesauriza
uit super eū. q̄ noīe et
no hereditauit illū do
deus n̄r. v. Annūciant.

Beati iohis eugliste
dñe precibus adume

mu. ut quod possi
bilitas n̄ra non ob
tinet. eius nobis int
cessione donetur. d.

In ii. vespa Caput.

Qui timet deū. v.

In omne t̄ra exiit son
eoy aevia. v. Et i fines oib.

v Junis honorati sūt

Ado. a Johannes ap̄s

et euglista uirgo est elec
tus a domino atq̄ inter

ceteros magis dilectus.

colla. Deus qui cō

spicit. Petri ep̄i et

Bene couf. caplin

dictionem omnū. v.

Sunt lumbi. v. Ecce

saēdos magnus. Ado.

Hēs uir qui metu. coll.

Deus qui cōspicit.
Lōne. Magnū bonū

131
omel. Vigilate cetera
cap. 1. Pont.
uomis. cap. O ilts.
cap. 2. Sati sit serui
cap. 3. Grandis fidi.
cap. 4. Cetera sit un.
cap. 5. Barnabe apli reque de
cap. 6. Iones. au dñs
dñs fuis. Hoc est pcept
meū. **omel.** Hoc est pre.
Johannes bapt aduersp
a. Pperius nos dñe scio
hannus baptē me plicus
et qnto fragiores sumus
tanto magis necessarijs
attonle suffragijs a
mittit anglm meū qui p
parabit uiam ante face
tuam a Uox clamantis
in deserto pare uiam dō
rectas facite semitas di
mī. a Hoc est testimoniu

qđ phibuit iohannes qui
post me uenit ante me tñs
est. **cap. P**rius quam te
formarem in uero noui
te et ante quam exires de
uulua sctificau te. et
p pham ingentibz dedi te.
cap. Inter uatos. b fuit homo.
cap. Ingresso zacharia tēplū
dñs apparuit ei gabel ang
stans adertus altaris in
centi. **col. P**ia tñs ops dñs
ut familia tua p uiam
salutis incedat. et beati
iohannis pcuratoris hoc
tamenta sectando ad eū
quem p dicit secua pue
niat. **Inuit.** Regem pcur
atoris dñi uenite adorem. **In**
i. n. a. Prius qm te formare
muro noui te et ante qm exi
res de uentre sctificau te.